TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

CPTPP và vai trò kết nối các dòng chảy thương mại

15:28 21/07/2026

Trong bối cảnh kinh tế thế giới đối mặt với những biến động địa chính trị, xu hướng bảo hộ gia tăng và các đứt gãy chuỗi cung ứng kéo dài, Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP) đang khẳng định vai trò là một trong những cơ chế liên kết kinh tế quan trọng nhất hiện nay. Không chỉ thúc đẩy thương mại tự do, CPTPP còn tạo nền tảng kết nối các dòng chảy hàng hóa, đầu tư, công nghệ và kinh tế số, góp phần mở rộng không gian phát triển cho các nền kinh tế thành viên.

Trong nhiều năm qua, CPTPP được đánh giá là một trong những hiệp định thương mại tự do thế hệ mới có tiêu chuẩn cao và toàn diện hàng đầu thế giới. Sự hiện diện của CPTPP không chỉ mang ý nghĩa cắt giảm thuế quan hay mở cửa thị trường mà còn góp phần định hình các nguyên tắc thương mại hiện đại dựa trên tính minh bạch, cạnh tranh bình đẳng và hội nhập sâu rộng.

Trong bối cảnh môi trường kinh tế toàn cầu đang trải qua nhiều biến động, vai trò của CPTPP càng trở nên rõ nét. Những bất ổn địa chính trị, xu hướng bảo hộ thương mại, cùng với các cuộc khủng hoảng chuỗi cung ứng trong những năm gần đây đã đặt ra yêu cầu cấp thiết về việc xây dựng các cơ chế hợp tác đa phương có khả năng duy trì sự lưu thông ổn định của hàng hóa, dịch vụ và dòng vốn đầu tư.

Theo các chuyên gia, CPTPP đang trở thành điểm kết nối quan trọng giữa các nền kinh tế ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương với các trung tâm kinh tế lớn trên thế giới. Không chỉ thúc đẩy thương mại hàng hóa, hiệp định còn mở rộng hợp tác trong lĩnh vực đầu tư, dịch vụ, thương mại điện tử, kinh tế số và các chuỗi cung ứng xuyên biên giới.

Tận dụng Hiệp định CPTPP để tăng cường xuất khẩu.

Bà Mary-Catherine Spiers, Vụ trưởng Vụ Đàm phán Thương mại, Bộ Toàn cầu Canada, đồng thời là Trưởng đoàn đàm phán CPTPP cấp cao của Canada cho rằng, thế giới hiện không chỉ bước vào một giai đoạn chuyển đổi mà đang chứng kiến sự thay đổi sâu sắc của trật tự thương mại quốc tế. Trong bối cảnh đó, các nền kinh tế cần chủ động tham gia xây dựng những cơ chế hợp tác mới thay vì chỉ ứng phó với các biến động bên ngoài.

Theo bà Mary-Catherine Spiers, việc thúc đẩy đối thoại giữa CPTPP và Liên minh châu Âu (EU) là một bước đi quan trọng nhằm xây dựng hệ thống thương mại mở, minh bạch và dựa trên luật lệ. Sự kết nối này giúp các nền kinh tế thành viên có cơ hội tham gia định hình các chuẩn mực thương mại mới, đồng thời nâng cao năng lực chống chịu trước các cú sốc kinh tế toàn cầu.

Trong Năm Chủ tịch CPTPP 2026 do Việt Nam đảm nhiệm, các thành viên đã thống nhất tập trung vào nhiều ưu tiên lớn nhằm bảo đảm hiệp định tiếp tục duy trì tiêu chuẩn cao và thích ứng với những xu hướng phát triển mới. Theo bà Nguyễn Sơn Trà, Trưởng phòng WTO và Đàm phán thương mại, Vụ Chính sách thương mại đa biên (Bộ Công Thương), đồng thời là Phó Trưởng đoàn đàm phán CPTPP cấp cao của Việt Nam, một trong những trọng tâm là tăng cường kết nối với các đối tác ngoài khối, đặc biệt là EU.

Các Bộ trưởng CPTPP đã thống nhất thúc đẩy hợp tác sâu rộng hơn với EU từ năm 2025 và năm 2026 sẽ là giai đoạn tập trung hiện thực hóa các cam kết bằng những chương trình hợp tác cụ thể. Đây được xem là bước đi quan trọng nhằm mở rộng không gian liên kết kinh tế trong bối cảnh thương mại toàn cầu

đang đứng trước nhiều thách thức.

Sự kết nối giữa CPTPP và EU được đánh giá có ý nghĩa đặc biệt khi đây đều là những khu vực kinh tế có quy mô lớn, trình độ phát triển cao và giữ vai trò quan trọng trong thương mại quốc tế. Không chỉ mở rộng thị trường, sự liên kết này còn góp phần thúc đẩy dòng chảy đầu tư, công nghệ, đổi mới sáng tạo và dữ liệu xuyên biên giới.

Tại Diễn đàn Canada - Việt Nam diễn ra tại TP. Hồ Chí Minh ngày 20/7, các chuyên gia tập trung thảo luận về những lĩnh vực hợp tác có thể tạo ra kết quả cụ thể trong ngắn hạn giữa CPTPP và EU. Trong đó, kinh tế số, khả năng chống chịu của chuỗi cung ứng và môi trường thương mại toàn cầu được xem là những ưu tiên hàng đầu.

Ông Rafael de Bustamante Tello, Đại biện lâm thời Phái đoàn Liên minh châu Âu tại Việt Nam cho biết hai bên đang hướng tới một số kết quả hợp tác cụ thể như xây dựng mạng lưới ứng phó với các gián đoạn chuỗi cung ứng, phát triển các nguyên tắc chung về logistics, thúc đẩy hợp tác trong các biện pháp môi trường liên quan đến thương mại và nghiên cứu các khuôn khổ hợp tác về kinh tế số.

Những định hướng này phản ánh xu thế mới của thương mại toàn cầu khi các dòng chảy kinh tế không còn chỉ là hàng hóa truyền thống mà còn bao gồm dữ liệu, công nghệ, dịch vụ số và các chuỗi giá trị xuyên quốc gia. Trong bối cảnh đó, CPTPP đang từng bước mở rộng vai trò từ một hiệp định thương mại tự do sang nền tảng kết nối các dòng chảy kinh tế hiện đại.

Từ góc độ doanh nghiệp, CPTPP đã và đang tạo ra những cơ hội đáng kể cho hoạt động sản xuất, xuất khẩu và đầu tư. Các mặt hàng xuất khẩu chủ lực của Việt Nam như dệt may, giày dép, nông, lâm, thủy sản đã tận dụng tốt hơn các ưu đãi từ hiệp định để mở rộng thị trường. Đồng thời, những quy định về quy tắc xuất xứ cũng tạo động lực thúc đẩy hợp tác sản xuất trong nội khối, thu hút thêm các dòng vốn đầu tư phục vụ xuất khẩu.

Ông Michele D'Ercole, Tổng Giám đốc Henoto Việt Nam nhận định, việc tăng cường liên kết giữa CPTPP và EU sẽ giúp thị trường trở nên rộng lớn hơn, môi trường kinh doanh thuận lợi hơn và tạo thêm cơ hội cho cộng đồng doanh nghiệp tham gia sâu hơn vào các chuỗi cung ứng toàn cầu. Theo ông, trong bối cảnh hiện nay, việc duy trì một thị trường mở có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với tăng trưởng kinh tế và phát triển bền vững.

Bên cạnh những cơ hội, các chuyên gia cũng cho rằng doanh nghiệp cần chủ động nâng cao năng lực cạnh tranh để tận dụng tốt hơn các lợi ích từ CPTPP.

Ông Jack Nguyen, Tổng Giám đốc InCorp Việt Nam cho rằng các doanh nghiệp cần tăng cường hiểu biết về các cam kết của hiệp định, tuân thủ quy tắc xuất xứ, nâng cao năng lực quản trị và chủ động thích ứng với các tiêu chuẩn mới của thị trường quốc tế.

Trong bối cảnh kinh tế toàn cầu tiếp tục biến động, CPTPP đang cho thấy vai trò ngày càng quan trọng trong việc duy trì và thúc đẩy các dòng chảy thương mại tự do. Không chỉ tạo điều kiện cho hàng hóa, dịch vụ và đầu tư lưu thông thuận lợi hơn, hiệp định còn góp phần kết nối các nền kinh tế thông qua công nghệ, dữ liệu, đổi mới sáng tạo và các chuỗi cung ứng bền vững. Đây cũng là nền tảng để các quốc gia thành viên, trong đó có Việt Nam, nâng cao khả năng chống chịu trước những biến động bên ngoài và tận dụng hiệu quả các động lực tăng trưởng mới của nền kinh tế toàn cầu.

Thiên Trường